

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Директора «Софії Київської» Куковальську й журналіста Сущенка нагородили орденом Франції](#)

[росія продовжує втрачати свої позиції в ЮНЕСКО – Джапарова](#)

[«Модуль тимчасовості» починає працювати у Дніпрі. – Поліна Горlach](#)

[«Ми хочемо презентувати Україну не як жертву» – інтерв'ю з Dakh Daughters. – Тетяна Леонова](#)

[«Форсаж» та малоросійство: росіяни, які відмовляються від громадянства, та яким є українське фанк-ком'юніті. – Юлія Ткачук](#)

Митці на фронті

[Сергій Шебеліст: Своім спротивом Україна нагадує Заходу про його ціннісні основи. – Наталя Корнієнко](#)

Вшанування пам'яті

[«Нам потрібні нові сценарії». Зеленська пропонує обговорити зміни до протоколів вшанування пам'яті в Україні. – Катерина Амеліна](#)

[У Полтаві збудують пам'ятник Симону Петлюрі \(ФОТО\). – Юлія Лаврук](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Коли слова вбивають. Як працює платформа Kremlin's Voices і для чого вона потрібна. – Юлія Лавришин](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Влада Рівного знову планує демонтувати мозаїку на в'їзді в місто. – Настя Попович](#)

Регіональна культурна політика

[Присвячена Міллі Йовович інсталяція з'явиться у Дніпрі. – Поліна Горlach](#)

Благодійність. Меценатство

[У Копенгагені відбулися благодійні Українські вечори](#)

[На Волині влаштують благодійний аукціон врятованих ікон Донбасу. – «Конкурент»](#)

Фестивалі

[«Я робив усе, щоб мої вчинки та дії продовжили моє життя». Як стартував перший фестиваль «Протасів Яр» пам'яті Романа Ратушного. – Юлія Лавришин](#)

Музика

[Фестиваль «Дзеркало» у Львові. Що ж маємо у підсумку? – Tetiana Novytska](#)

[Хедлайнери змін. Українські гурти, від яких фанатіють підлітки. – Анаїд Агаджанова](#)

Візуальні мистецтва

[«Вільне Місто»: у музеї «Золоті Ворота» відкрилася виставка з роботами грузинських художників. – Ропасєва Жанна](#)

[Німецький стрит-артхудожник Bananensprayer відвідав Київщину й залишив декілька малюнків. – Олексій Морозов](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[У Каннах відбулася світова прем'єра українсько-польського короткометражного фільму «Як це було». – Марина Баранівська](#)

[Прем'єра документальної стрічки Сергія Буковського «Іван і Марта» відбудеться на Docudays UA. – Валерія Буняк](#)

[На ютуб-каналі Першого відбулася прем'єра фільму «Гостомель. Перший бій»](#)

[«Українці до біса круті»: на ютубі вийшов цікавий фільм «Феномен Івасюка». – Наталія Гулій](#)

Література. Книговидання

[House of Europe відкрили конкурс грантів на переклад](#)

[У Польщі видали «Словник війни» Остапа Сливинського. – Олеся Бойко](#)

[Сосюра, Тичина, Бажан і Драч: у США опублікували збірку віршів українських поетів про події у Бабиному Яру. – Поліна Горлач](#)

[На Хмельниччині пройде фестиваль дитячої книги «Сорока Білобока»](#)

Музейна справа

[«Втрачене дитинство»: В Україні презентують виставку, присвячену загиблим у війні дітям. – Євгенія Рубан](#)

[Мakhno Studio представила проєкт Дому-музею українського сучасного мистецтва та кераміки](#)

[Медичний рентген допоміг «Софії Київській» віднайти найдавніше зображення святителя Рафаїла. – «Українські новини»](#)

Охорона культурної спадщини

[ЮНЕСКО виділяє \\$1,5 мільйона на цифровізацію культурної спадщини України](#)

[У Львові реставрують храм 1831 року. – Tvoemisto.tv](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Одеській бібліотеці подарували факсиміле «Мазепинського Євангелія»](#)

Кадри

[Колектив Національної опери планує акцію під стінами Мінкульту. – Ксенія Білаш](#)

Релігія

[На Київщині після протистояння між громадою та священником опечатали храм. – «Телеграф»](#)

[У Зимному депутати ще раз голосуватимуть за заборону московського патріархату. – «Буг»](#)

Культура національних меншин. Закордонні українці

[Українські школи в ОАЕ провели дитячий конкурс «Країна талантів». – «Емірати Сьогодні»](#)

[В Австралії діаспора домоглася скасування побратимства між Мельбурном і Санкт-Петербургом](#)

Міжнародне співробітництво

[У столиці Молдови відкрили чотири Українські книжкові полицки](#)

Загальні питання

Директора «Софії Київської» Куковальську й журналіста Сущенка нагородили орденом Франції

Генеральна директорка національного заповідника «Софія Київська» Н. Куковальська й український журналіст Р. Сущенко отримали національний орден Французької Республіки «За заслуги». Як зазначив міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко, подібні відзнаки є важливим проявом підтримки й солідарності Франції з Україною. За його словами, також це є свідченням історичних зв'язків між країнами, підтвердження яких зберігає, зокрема, Софія Київська. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3716701-direktorka-zapovidnika-sofia-kiivska-otrimala-nacionalnij-orden-francii.html>

росія продовжує втрачати свої позиції в ЮНЕСКО – Джапарова

Перша заступниця міністра закордонних справ України Е. Джапарова поінформувала, що під час 7-ї Конференції країн-учасниць «Конвенції про заходи, спрямовані на заборону і запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності», відбулися вибори до Допоміжного Комітету цієї Конвенції на період 2023–2027 років. «Україна разом з партнерами не допустила обрання росії до Комітету», – підкреслила Джапарова. За її словами, кандидатами від другої електоральної регіональної групи були рф, Азербайджан та Литва. Україні вдалося провести активну агітаційну роботу з делегаціями країн-членів ЮНЕСКО, а також напередодні виборів виголосити заяву щодо недопустимості та цинічності обрання рф, яка продовжує криваву агресію проти України, знищує та краде культурні цінності на тимчасово окупованих нею територіях нашої держави. Як результат – на два вакантні місця було обрано Азербайджан (112 голосів) та Литву (78 голосів). Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3716511-rosia-prodovzue-vtracati-svoi-pozicii-v-unesko-dzaparova.html>

«Модуль тимчасовості» починає працювати у Дніпрі. – Поліна Горlach

Від 1 червня у Дніпрі почав працювати «Модуль тимчасовості». За допомогою проекту організатори хочуть продемонструвати, що в Україні навіть під час війни можливі масштабні культурні проекти, а також зібрати кошти на відновлення культурних інституцій, які постраждали внаслідок російської агресії. Раніше МОТ розташовувався у Києві. Тепер і у Дніпрі можна буде побачити виставку робіт 28 українських та світових художників, а також серію кінопоказів, лекцій та спеціальних подій. Серед українців: Ж. Кадирова, М. Куліковська, Р. Мінін, О. Кондаков, О. Сай, Н. Кравцов, В. Манжос (WAONE). Із закордонних митців – французькі художники JR та Zevs, стрітарт-художник Vhils, американський скульптор Марк Дженкінс, південнокорейська артистка KIMSOOJA, індійський авангардист Субодх Гупта та лос-анджелеський художник Клеон Петерсон. Після завершення проекту команда планує організувати благодійний аукціон, де виставлять частину робіт, представлених в експозиції простору. Ці кошти, а також усі з продажу квитків, організатори

передадуть на відбудову українських артінституцій, пам'яток і музеїв. Проєкт працюватиме в Дніпрі до 25 червня. **Довідково:** «Модуль Тимчасовості» – новий тимчасовий культурний простір від команди don't Take Fake, побудований з 27 контейнерів-модулів. До цього проєкт працював на Контрактовій площі у Києві і зібрав близько 30 тисяч відвідувачів. Докладніше:

<https://suspilne.media/493549-modul-timcasovosti-pocinae-pracuvati-u-dnipri/>

«Ми хочемо презентувати Україну не як жертву» – інтерв'ю з Dakh Daughters. – Тетяна Леонова

Під час повномасштабного вторгнення Dakh Daughters створили потужну концертну програму «UKRAINE FIRE», з якою вони подорожують Європою та США. Документальні тексти та відео розповідають закордонному глядачу про війну, яку розв'язали росіяни в Україні. Після виступу в Канаді гурт на кілька днів вперше повернувся до рідної країни, щоб дати тут кілька концертів. Далі – гастролі в Ізраїлі та Польщі. В інтерв'ю учасниці гурту розповідають про ставлення іноземців до українців, про життя біженців, про український спротив, про втому та неможливість зупинитися, поки триває війна. Докладніше:

<https://suspilne.media/492448-mi-ne-hocemo-prezentuvati-ukrainu-ak-zertvu-intervu-z-dakh-daughters/>

«Форсаж» та малоросійство: росіяни, які відмовляються від громадянства, та яким є українське фанк-ком'юніті. – Юлія Ткачук

Очільник Ukrainian Phonk Community (UPC) та фанкер SEAVYSIDE в інтерв'ю розповідає про те, яким є українське фанк-ком'юніті, наскільки воно відоме у світі, як UPC робить все, щоб у російських виконавців було якомога більше проблем, про кількість жертв на ЗСУ тощо. Докладніше:

<https://suspilne.media/490378-forsaz-ta-malorosijstvo-rosiani-so-vidmovlauta-vid-gromadanstva-ta-akim-e-ukrainske-fonk-komuniti/>

Митці на фронті

Сергій Шебеліст: Своїм спротивом Україна нагадує Заходу про його ціннісні основи. – Наталя Корнієнко

Журналіст та викладач С. Шебеліст ще у 2016-му пройшов військові навчання і склав присягу на вірність українському народові. 24 лютого 2022 року з'явився до військкомату, отримав зброю і взявся до оборони країни від російської агресії. Спершу охороняв стратегічні об'єкти, техніку та блок-пости на Полтавщині, згодом потрапив на Донеччину. Зараз служить у складі 72-ї механізованої бригади імені Чорних Запорозжців. Для спецпроєкту «Слова і кулі» / «Words and Bullets», який реалізують «Читомо» та Український ПЕН, він розповідає про спростовані міфи й накопичені розчарування, адаптацію у війську й повернення додому, близькість з Європою, стіну на кордоні, прощання з імперією і «братні народи». Докладніше:

<https://chytomo.com/serhij-shebelist-svoim-sprotyvom-ukraina-nahaduie-zakhodu-pro-joho-tsinnisni-osnovy/>

«Нам потрібні нові сценарії». Зеленська пропонує обговорити зміни до протоколів вшанування пам'яті в Україні. – Катерина Амеліна

О. Зеленська пропонує обговорити внесення змін до протоколів вшанування пам'яті в Україні. Про це вона сказала на зустрічі в рамках відкриття виставки в Українському домі «Ти як?». На думку Зеленської, культура пам'яті – це те, що дуже важливо зараз для українців. А після десяти років радянського минулого в Україні не знають, як правильно потрібно демонструвати скорботу. «Я, як дружина президента, багато разів брала участь у днях скорботи, пам'яті і в мене часто виникала думка, що ми це робимо неправильно – не естетично, не щиро. Покладання квітів – це не те, що потрібно людям, які хочуть побачити емоцію про співчуття, про пам'ять», – пояснила перша леді. Тому вона хоче запропонувати дискусію щодо можливості співпраці українських митців і президентського відділу церемоніалу та протоколу. «Щоб створити щось логічне, сучасне і дійсно зрозуміле для всіх. Нам потрібні нові сценарії та правила культури пам'яті», – додала Зеленська. Джерело:

https://lb.ua/news/2023/05/31/558119_nam_potribni_novi_stsenarii.html

У Полтаві збудують пам'ятник Симону Петлюрі (ФОТО). – Юлія Лаврук

У Полтаві збудують пам'ятник на честь українського державного, політичного та військового діяча С. Петлюри. Відповідне рішення ухвалено 30 травня під час сесії Полтавської обласної ради. Для цього з бюджету Полтавщини вирішили спрямувати 4,9 мільйона гривень. Для розміщення споруди міська влада виділила територію поруч з Обласним центром естетичного виховання учнівської молоді й вулицею імені С. Петлюри, де раніше стояв будинок, у якому народився і провів дитинство майбутній провідник визвольного руху. Петлюру представлять у військовій формі – френчі, галіфе, чоботах, португії. Правою рукою він спиратиметься на край столу з документами і картами, а лівою триматиме ефес шаблі – символ відсічі російській агресії, як «білій», так і «червоній». Скульптура виконується в бронзі, висотою 3 метри і встановлюється на гранітному постаменті. Докладніше:

<https://shotam.info/u-poltavi-zbuduiut-pam-iatnyk-symonu-petliuri-foto/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Коли слова вбивають. Як працює платформа Kremlin's Voices і для чого вона потрібна. – Юлія Лавришин

Громадська організація Internews Ukraine запустила та презентувала інформаційну платформу Kremlin's Voice, де створила перелік російських пропагандистів та збрала їхні людиноненависницькі висловлювання із закликами до війни проти України, вбивств українців і геноциду. Ця база даних покликана зафіксувати їхні злочинні висловлювання, які стали підґрунтям для нинішнього вторгнення російської армії на територію України. Це дозволить зберегти докази злочинної діяльності пропагандистів, аби згодом притягнути їх

до відповідальності на рівні з російським військово-політичним керівництвом і воєнними злочинцями. Автор розповідає, як працює платформа. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/32080/2023-05-31-koly-slova-vbyvayut-yak-pratsyuie-platforma-kremlins-voises-i-dlya-chogo-vona-potribna/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Влада Рівного знову планує демонтувати мозаїку на в'їзді в місто. – Настя Попович

Міська влада Рівного хоче демонтувати мозаїку біля в'їзду в місто зі сторони Дубна. За словами голови комісії з питань перейменування об'єктів Рівненської міськради В. Шакирзяна, вона «пахне радянщиною», а коли під'їжджаєш до неї ближче, то «не розумієш, що там відбувається». Мозаїку хочуть замінити на «сучасний об'єкт, який нагадуватиме про подвиг бійців російсько-української війни». Поки що не знають, що саме буде замість неї, але попросили художню школу розробити концепцію, яку планують затвердити на комісії. Автор проєкту Ukrainian Modernism Д. Соловйов розкритикував таке рішення. На підтвердження цінності мозаїки показав її фото на обкладинці фотоальбому видавництва «Мистецтво» про Рівненську область. Джерело:

<https://supportyourart.com/news/vlada-rivnogo-znovu-planuye-demontuvaty-mozayiku-na-vyizdi-v-misto/>

Регіональна культурна політика

Присвячена Міллі Йовович інсталяція з'явиться у Дніпрі. – Поліна Горлач

У Дніпрі, у Мистецькому провулку, 1 червня відкриють інсталяцію, присвячену «відомій акторці, моделі та співачці Міллі Йовович, яка, як відомо, дитиною відвідувала дитячий садочок у місті Дніпро». Про це повідомляється на сторінці проєкту «Культурна столиця – КУСТ». Ця подія стане продовженням проєкту з вшанування відомих творчих, мистецьких та культурних особистостей, які мали стосунок до міста. У місті вже є мініінсталяції, присвячені Марку Вовчку, Марії Котляревській та Олегу Голосію. Також заплановано проєкти про дисидента Івана Сокульського та Лідію Яценко. У КУСТ наголошують, що до співпраці запрошують художників, як змогли б доповнити список відомих особистостей та «будуть пропонувати цікаві проєкти мініінсталяцій для їх вшанування». «Хочемо, щоб щомісяця тут були якісь події, які об'єднували б творчих людей Дніпра», – зазначив голова Художньої ради при міському голові Г. Гельфер. Докладніше:

<https://suspilne.media/492517-prisvacena-milli-jovovic-instalacia-zavitsa-u-dnipri/>

Благодійність. Меценатство

У Копенгагені відбулися благодійні Українські вечори

У Копенгагені, на сцені Королівського театру Данії, за підтримки О. Зеленської відбулися два благодійні гала-концерти під назвою «Український вечір». Захід було організовано Посольством України в Королівстві Данії у

співпраці з данським культурним діячем Філіпом Маурі. На найстарішій і найпрестижнішій сцені Данії виступили понад 100 найкращих українських артистів: Національний президентський оркестр України під диригуванням підполковника М. Гусака, народний артист України С. Магера (бас), Ю. Миненко (контратенор), О. Белкіна (меццо-сопрано), учасники Дитячої хореографічної школи при Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України імені Павла Вірського під керівництвом В. Вантух, зірка балету О. Тютюнник, а також United Ukrainian Ballet і Данський хор хлопчиків (Det Danske Drengekor) під диригуванням маестро Еміля Ріттера. На першому концертному вечорі була присутня Її Величність Королева Данії Маргрете II. Наступного дня концерт відвідала сестра данського монарха, Її Королівська Високість Принцеса Данії Бенедикт. Серед високих гостей заходу були також члени данського парламенту, уряду, місцевого політичного істеблішменту, бізнес-спільноти та представники української громади Данії. Кошти, зібрані за результатами проведення двох благодійних концертів, буде перераховано на підтримку благодійного фонду «Фундація Олени Зеленської» на допомогу українським дітям. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3716512-u-kopengageni-vidbulisa-blagodijni-ukrainski-vecori.html>

На Волині влаштують благодійний аукціон врятованих ікон Донбасу. – «Конкурент»

Свято-Юріївська церква с. Кульчин Ківерецького деканату (Луцький район) пропонує придбати образи, виручені кошти передадуть на потреби ЗСУ. Про це розповіли у Волинській єпархії ПЦУ. На аукціон, що проходить 30 травня – 3 червня на фейсбук-сторінці парафії, виставлено ікони з міста Авдіївка Донецької області. Ці ще не освячені образи, вишиті дітьми, вдалося врятувати нашим військовослужбовцям і перевезти на Волинь. Докладніше:

https://risu.ua/gromada-sprobuye-vivesti-zimnenskij-monastir-z-pidporyadkuvannya-upc-mp_n139843

Фестивалі

«Я робив усе, щоб мої вчинки та дії продовжили моє життя». Як стартував перший фестиваль «Протасів Яр» пам'яті Романа Ратушного. – Юлія Лавришин

Минулих вихідних у Києві стартував перший фестиваль «Протасів Яр» пам'яті Р. Ратушного, який свого часу об'єднав місцеву громаду для захисту Протасового Яру від забудови, а в червні 2022 року героїчно загинув під Ізюмом як розвідник 93-ї бригади «Холодний Яр». Фестиваль відкрили на галявині Протасового Яру, яку також хотіли забудувати, чого не допустив Ратушний разом із місцевими жителями. У перший день заходу серед основних локацій була дитяча галявина, яку організував музей Івана Гончара. Дітям представили традиційну культуру та народні ремесла, організували майстеркласи з плетіння ляльок і коників. Також діти збирали з пазлів картини з колекції музею Івана Гончара. Загалом фестиваль триватиме до вересня і

кожні два тижні вихідними тут будуть різноманітні події за кількома напрямками: мистецький – кінопокази, концерти, поетичні читання, лекції, створення муралу; демократичний – дискусії, розмови, лекції, покази й обговорення документальних фільмів; історичний – лекції, екскурсії. Докладніше:

<https://cs.detector.media/community/texts/185456/2023-05-31-ya-robyv-use-shchob-moi-vchynky-ta-dii-prodovzhyly-moie-zhyttya-yak-startuvav-pershyy-festyval-protasiv-yar-pamyati-romana-ratushnogo/>

Музика

Фестиваль «Дзеркало» у Львові. Що ж маємо у підсумку? – Tetiana Novytska

Про хід та підсумки новоствореного Всеукраїнського фестивалю камерної музики «Дзеркало», започаткованого у стінах Львівської національної опери. Його мета – підтримка українських музикантів та популяризація української музики. Ці плани реалізовано у десятиденному музичному марафоні, який зібрав на сцені Дзеркальної зали Львівської опери музичні колективи зі Львова, Києва, Одеси та Дніпра. Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/11388>

Хедлайнери змін. Українські гурти, від яких фанатіють підлітки. – Анаїд Агаджанова

«Ім зараз 15–20 років і їх узагальнено називають поколінням „культури нової щирості”. Вони активно користуються TikTok і Twitter, переймаються рівноправ'ям та прагнуть екологічності в усьому – від поводження з довкіллям до стосунків з людьми. У випадку України це ще й покоління, на чие дитинство припали вісім років першої фази російсько-української війни, а юність минає в умовах повномасштабного російського вторгнення. Вони вимушено подорослішали значно раніше, ніж могли б в умовах мирного часу. Як звучить саундтрек їхньої юності, як війна вплинула на підлітковий бунт і чому це докорінно змінить закони, за якими існував вітчизняний музичний ринок». Автор розповідає про виконавців «хейтспіч», «Структура щастя», Nestor Selin, Sad Novelist, the feelz. Зазначає: «Усіх згаданих артистів об'єднує скептичне, відверто байдуже ставлення до усіх атрибутів так званого „шоу-бізнесу” – лейбли, продюсери, піарники, імідж-мейкери, продуманий до дрібниць зовнішній стиль, рейтинги, фанати та зірковий статус. Нові герої – нові принципи. Кумири покоління зумерів обходяться без „сценічного образу” і ні в кого не перевтілюються ступивши на сцену. Їхня аудиторія – не просто шанувальники творчості. Це спільноти, об'єднані цінностями, які перебувають у постійній горизонтальній взаємодії усіх з усіма – музикантів між собою та слухачами, підписників – між собою та артистом. Сьогоднішні герої, втім і як і митці усіх епох, залишаються дослідниками та співцями свого часу». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/05/31/254593/>

Візуальні мистецтва

«Вільне Місто»: у музеї «Золоті Ворота» відкрилася виставка з роботами грузинських художників. – Ропасва Жанна

28 травня, у День Києва, на території Національного заповідника «Софія Київська» відбулася презентація художньої виставки «Вільне Місто», де було представлено артпанно, створене 50 художниками Грузії у лютому-березні 2023 року. Його було подаровано Києву під час проведення Bouquet Kyiv Stage у Тбілісі. Докладніше:

<https://bit.ua/2023/05/vilne-misto-u-muzeyi-zoloti-vorota-vidkrylas-vystavka-z-robotamy-gruzynskiyh-hudozhnykiv/>

Німецький стрит-артхудожник Bananensprayer відвідав Київщину й залишив декілька малюнків. – Олексій Морозов

Німецький митець Томас Баумгерталь, який створює роботи під псевдонімом Bananensprayer, відвідав Київ, Ірпінь, Бучу й Бородянку. На майдані Незалежності Баумгерталь намалював путіна з ковпаком у вигляді половини банана й написом Put In Prison, який обігрує прізвище очільника країни-агресора й закликає посадити його до в'язниці. Крім того, Bananensprayer домалював на майдані арт британського художника Бенксі, який зображав хлопчика й дівчинку на гойдалці з протитанкового їжака. Ще одне графіті у вигляді банана Баумгерталь залишив на одному з примірників спаленої російської техніки, яку виставили на Михайлівській площі. Bananensprayer також створив два малюнки в Київській області. Ще одне зображення путіна художник залишив на частині зруйнованого мосту в Ірпені, а в Мощуні наніс графіті з голубом миру. Джерело:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/339639-nimetskiy-strit-art-hudozhnik-bananensprayer-vidvidav-kiyivschinu-i-zalishiv-dekilka-malyunkiv>

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Каннах відбулася світова прем'єра українсько-польського короткометражного фільму «Як це було». – Марина Баранівська

26 травня у межах конкурсу короткометражного кіно на Каннському фестивалі відбулася прем'єра стрічки «Як це було» / «As it was» української режисерки А. Солоневич і польського режисера Д. Коцура. Це єдиний фільм у конкурсних програмах цьогорічного фестивалю, яким представлено Україну. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/211946/2023-05-31-u-kannakh-vidbulasya-svitova-premiera-ukrainsko-polskogo-kortkometrazhnogo-filmu-yak-tse-bulo/>

Прем'єра документальної стрічки Сергія Буковського «Іван і Марта» відбудеться на Docudays UA. – Валерія Буняк

Прем'єра нового фільму режисера С. Буковського «Іван і Марта» закрий XX Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA. Стрічка розповідає про життя і творчість українського дисидента,

письменника-шістдесятника та літературознавця І. Дзюби та його дружини. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/211964/2023-05-31-premiera-dokumentalnoi-strichky-sergiya-bukovskogo-ivan-i-marta-vidbudetsya-na-docudays-ua/>

На ютуб-каналі Першого відбулася прем'єра фільму «Гостомель. Перший бій»

У документальній стрічці режисерки Є. Подобної йдеться про перший бій за Гостомель 24 лютого 2022 року, про який розповідають учасники тих подій. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/7831/2023-05-31-na-yutub-kanali-pershogo-vidbulasya-premiera-filmu-gostomel-pershyy-biy/>

«Українці до біса круті»: на ютубі вийшов цікавий фільм «Феномен Івасюка». – Наталія Гулій

На ютуб-каналі «Загін Кіноманів» фільм «Феномен Івасюка» про українського композитора з'явився 30 травня. За добу відео отримало понад 100 тисяч переглядів і майже 2,5 тисячі коментарів. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/fenomen-ivasyuka-film-2023-de-divitisya-onlayn-syuzhet-aktori_n2325449

Література. Книговидання

House of Europe відкрили конкурс грантів на переклад

Програма Європейського Союзу House of Europe оголосила відкриття конкурсу грантів на переклад та видання художніх та науково-популярних книжок. Видавництва та перекладачі можуть отримати до 5 000 євро. Гранти підтримуватимуть переклади з мов ЄС та мов національних меншин України на українську та з української на мови країн ЄС. Докладніше:

<https://chytomo.com/house-of-europe-vidkryly-konkurs-hrantiv-na-pereklad/>

У Польщі видали «Словник війни» Остапа Сливинського. – Олеся Бойко

У польському видавництві «Pogranicze» вийшла друком збірка свідчень українців про російське вторгнення «Словник війни» («Słownik wojny»). Про це на своїй фейсбук-сторінці повідомив автор, поет О. Сливинський. Йдеться про проєкт, у межах якого публікують розповіді українців про їхні досвіди війни. Співавтори «Словника» – А. Процук, Є. Клімакін, О. Курило, Д. Ткачук, Б. Романцова та ін. Польською видання переклав Б. Задура, авторка ілюстрацій – А. Аврамчук. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-polshchi-vydaly-slovnnyk-vijny-ostapa-slyvynskoho/>

Сосюра, Тичина, Бажан і Драч: у США опублікували збірку віршів українських поетів про події у Бабиному Яру. – Поліна Горлач

У США вийшла друком антологія «Бабин Яр: Реакція українських поетів» («Babyn Yar: Ukrainian Poets Respond»), де зібрано вірші українських поетів про події вересня 1941 року у Києві. Книжку упорядкував перекладач і редактор антології «Нью-Йоркські елегії», співперекладач книжок С. Жадана і

Ю. Андруховича Остап Кісь та автор двох поетичних збірок і редактор відділу поезії журналу The Common Джон Геннессі. Вона вийшла у видавництві Українського наукового інституту Гарвардського університету 30 травня. Докладніше:

<https://suspilne.media/493045-sosura-ticina-bazan-i-drac-u-ssa-opublikovali-zbirku-virsiv-ukrainskih-poetiv-pro-podii-u-babinomu-aru/>

На Хмельниччині пройде фестиваль дитячої книги «Сорока Білобока»
Фестиваль дитячої книги «Сорока Білобока» за участі відомих письменників пройде 1–3 червня на території замку князів Острозьких у Старокостянтинові Хмельницької області. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3716594-na-hmelniccini-projde-festival-ditacoi-knigi-soroka-biloboka.html>

Музейна справа

«Втрачене дитинство»: В Україні презентують виставку, присвячену загиблим у війні дітям. – Євгенія Рубан

1 червня в Україні презентують виставку «Втрачене дитинство». Проєкт має намір розповісти історії дітей, які загинули з 24 лютого 2022 року внаслідок російської агресії. Експозицію можна подивитися в Дніпрі, Львові, Полтаві, Тернополі, Харкові, Хмельницькому, Чернівцях та Чернігові, розповідають організатори – платформа пам'яті «Меморіал». За офіційними даними, в Україні від російської агресії загинули 480 українських дітей, ще 960 дістали поранення різного ступеня тяжкості. Виставка «Загублене дитинство» розповідає 20 історій дітей. Деякі з них загинули під час евакуації, намагаючись врятуватися від росіян, а в когось навіть не було можливості сховатися від російської ракети. Адже агресор регулярно обстрілює житлові будинки. «Це історії дітей різного віку: від ненароджених, які загинули в животі мами, до майже дорослих молодих людей... І це лише маленька частка з тисяч жахливих історій, які трапилися з вини росіян. Кожна смерть жахлива, але загибель дітей – це особливий біль. Ми зібрали ці розповіді, щоб привернути увагу до величезної трагедії нашої нації, щоб зберегти пам'ять про тих, чиє життя було відібрано так рано. Наша мета нагадати про цінність життя наших дітей і зберегти пам'ять про кожну людину, яка загинула в цій війні», – підкреслила шеф-редактор платформи пам'яті «Меморіал» А. Абрамець. Зазначається, що експозицію, присвячену загиблим дітям, раніше презентували за кордоном – у Польщі, Ізраїлі та Новій Зеландії. Докладніше:

<https://socportal.info/ua/news/vtrachene-ditinstvo-v-ukraini-prezentuiut-vistavku-prisvyachenu-zagiblim-u-viini-dityam/>

Makhno Studio представила проєкт Дому-музею українського сучасного мистецтва та кераміки

Українська студія дизайну та архітектури Makhno розробила проєкт Дому-музею українського сучасного мистецтва та кераміки на Київщині. Заклад, у якому зберігатимуться близько 3000 керамічних виробів та інших експонатів, покликаний відродити традиції українського гончарства. Будівля музею являє

собою артоб'єкт, коло якої створять ландшафтний сад та розмістять різноманітні мистецькі об'єкти. Планується, що колекція закладу стане найбільшою вибіркою кераміки у країні. «В Україні є класні концептуальні галереї, куратори, артдилери, митці та мисткині, але музею сучасного українського мистецтва й досі немає. Я вже понад двадцятиріччя досліджую нашу культуру, захоплююся її глибиною, автентичністю та універсальністю водночас. І сьогодні, вважаю, настав час для системної її популяризації, як всередині країни, так і назовні. Хочеться показати, що українська культура не тільки має тисячолітня історія, а й розвивається і трансформується просто зараз», – коментує С. Махно, архітектор та засновник студії. Джерело:

<https://platfor.ma/makhno-studio-predstavyla-proyekt-domu-muzeyu-ukrayinskogo-suchasnogo-mystetstva-ta-keramiky/>

Медичний рентген допоміг «Софії Київській» віднайти найдавніше зображення святиителя Рафаїла. – «Українські новини»

На запрошення Національного заповідника «Софія Київська» фахівці медичної мережі «Добробут» долучилися до комплексної програми дослідження ікони «Покрова» середини XVIII століття з іконостасу Софійського собору. Рентгенологічний аналіз, проведений у лікувально-діагностичному центрі, допоміг науковцям заповідника віднайти найдавніше олійне зображення святиителя Рафаїла, написане його сучасником. Докладніше:

https://risu.ua/medichnij-rentgen-dopomig-sofiyi-kiyivskij-vidnajti-najdavnishe-zobrazhennya-svyatitelya-rafayila_n139828

Охорона культурної спадщини

ЮНЕСКО виділяє \$1,5 мільйона на цифровізацію культурної спадщини України

Надзвичайний фонд спадщини ЮНЕСКО (Heritage in Emergency Fund) схвалив проєкт допомоги Міністерству культури та інформаційної політики на 1,5 млн доларів для розвитку інструментів цифровізації у сфері культурної спадщини України. Під час зустрічі заступниць міністра культури та інформаційної політики А. Бондар та К. Чуєвої з керівницею бюро ЮНЕСКО в Україні К'ярою Децці Бардескі обговорювалися конкретні кроки впровадження проєкту та знайомство з національним експертом, який буде співпрацювати з МКІП та допомагати інтегрувати плани та стратегію до викликів сьогодення та європейських вимог. Крім того, ЮНЕСКО вже на першому етапі до липня 2023-го надасть 40% необхідного технічного обладнання та програмного забезпечення для розвитку серверної інфраструктури, а також міжнародних консультантів, які супроводжуватимуть всі процеси, допомагатимуть у розвитку стратегії інтеграції цифрової частини культури до європейського простору. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3716647-unesko-vidilae-15-miljona-na-cifrovizaciju-kulturnoi-spadsini-ukraini.html>

У Львові реставрують храм 1831 року. – Tvoemisto.tv

У Львові в музеї народної архітектури та побуту імені Климентія Шептицького реставрують храм святих Володимира і Ольги, який є реплікою церкви 1831 року з села Котань у Польщі. Роботи проводять за кошти, виручені з продажу квитків для входу у Шевченківський гай. Докладніше:

https://risu.ua/u-lvovi-restavruyut-hram-1831-roku_n139844

Бібліотечна справа. Читання

Одеській бібліотеці подарували факсиміле «Мазепинського Євангелія»

У Науковій бібліотеці ОНУ імені І. І. Мечникова відбулася урочиста передача до колекції унікальних книг факсимільного видання «Мазепинського Євангелія» українською та арабською мовами. Книгу в дар університету передав особисто Надзвичайний і Повноважний посол України в Лівані в 2016–2022 роках І. Остап. Зазначається, що «Мазепинське Євангеліє» видано за сприяння Посольства України в Лівані та Фонду пам'яті Блаженнішого Митрополита Володимира. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3716623-odeskij-biblioteci-podaruvali-faksimile-mazepinskogo-evangelia.html>

Кадри

Колектив Національної опери планує акцію під стінами Мінкульту. – Ксенія Білаш

1 червня колектив Національної опери України проведе під стінами Міністерства культури та інформаційної політики акцію «Наші голоси почув світ – чи почує їх Міністр?». Вона має на меті донести до МКІП незгоду колективу із рішенням міністерства зняти П. Чуприну з посади в.о. гендиректора та замінити його іншою кандидатурою, яке, за інформацією представників театру, прийняло міністерство. У березні сплив термін повноважень Чуприни на посаді генерального директора-художнього керівника Оперного театру. Тоді ж загальні збори колективу прийняли рішення звернутися до міністра культури та інформаційної політики О. Ткаченка із пропозицією залишити Чуприну виконуючим обов'язки до завершення воєнного стану та проведення конкурсу. Як повідомляє пресслужба театру, після цього відбулася зустріч Чуприни з представниками МКІП, які повідомили про подовження повноважень директора на 12 місяців. Проте пізніше з'ясувалося, що повноваження подовжили лише до 5 червня. Після цього МКІП відмовляється від комунікації з театром, запевняє пресслужба. Усе це представники театру розцінюють як бажання МКІП призначити нового директора без врахування думки колективу. Джерело:

https://lb.ua/culture/2023/05/31/558113_kolektiv_natsionalnoi_operi_planuie.html

Релігія

На Київщині після протистояння між громадою та священником опечатали храм. – «Телеграф»

У селі Черняхів Київської області (Обухівський район) спалахнув скандал навколо місцевої церкви. Після того, як рік тому громада одноголосно вирішила перейти до ПЦУ, представники УПЦ МП відмовилися залишати святиню, заблокувавши храм. З передачею прав на церкву справа затяглася, а після рішень господарського та апеляційного судів, а також міськради Кагарлика, місцеві самотужки взяли храм у своє управління. Так, парафіяни ПЦУ увійшли до церкви і провели там першу Службу, але незабаром туди прийшов священник московського патріархату, отець Михайло, якому мешканці села раніше висловлювали недовіру. Він привів із собою «групу підтримки», разом з якою в якийсь момент вони пішли на прорив церкви. Парафіяни, волонтери, ветерани, а також правоохоронці, які зібралися біля стін святині, не дали священникові прорвати огорожу на церковну територію. Потім під час ще однієї спроби священника московського патріархату співробітники поліції (щоб уникнути провокацій та бійні) знову відтіснили від паркану перед територією святині, куди він так наполегливо хотів потрапити. Ця силова спроба парафіян УПЦ МП повернути собі храм супроводжувалася хаосом, криками, лайкою, розбірками та провокаціями, але не увінчалася успіхом. Після Служби місцеві опечатали церкву та територію святині. Докладніше:

https://risu.ua/na-kiyivshchini-pislya-protistoyannya-mizh-gromadoyu-ta-svyashchenikom-opchatali-hram_n139833

У Зимному депутати ще раз голосуватимуть за заборону московського патріархату. – «Буг»

Депутати Зимнівської сільської ради (Волинська обл.) вирішили повторно винести питання про розірвання зв'язків та договорів оренди із представниками релігійних організацій УПЦ МП на сесію селищної ради. Окрім Зимненського монастиря, на території громади є ще п'ять храмів, які підпорядковуються УПЦ МП: у селі Хмелів, Нехворошах, Микуличах, Лютничому, Хворостові. До сесії мають підготувати інвентаризацію, щоб зрозуміти, кому належить земля під будівлями. Докладніше:

https://risu.ua/u-zimnomu-deputati-shche-raz-golosuvatimut-za-zaboronu-moskovskogo-patriarhatu_n139825

Культура національних меншин. Закордонні українці

Українські школи в ОАЕ провели дитячий конкурс «Країна талантів». – «Емірати Сьогодні»

Українська школа в ОАЕ «Софія» (Дубай) ініціювала напередодні Міжнародного дня захисту дітей проведення конкурсу «Країна талантів», до якого також долучилася Українська школа в Абу-Дабі «Дивосвіт». Оцінювали дитячі таланти в п'яти номінаціях: вокал, хореографія, малюнок, інструментальне мистецтво та оригінальний жанр. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3716816-ukrainski-skoli-v-oae-proveli-ditacij-konkurs-kraina-talantiv.html>

В Австралії діаспора домоглася скасування побратимства між Мельбурном і Санкт-Петербургом

Союз українських організацій в Австралії провів потужну кампанію та домогся розірвання статусу «міст-побратимів» між Мельбурном і російським містом Санкт-Петербург. Перший віцепрезидент Світового конгресу українців (СКУ) С. Романів, співголова СУОА, наголосив, що Мельбурн повинен надіслати рішучий сигнал росії, що її жорстока та геноцидна війна проти України неприйнятна. Він також припустив, що місто могло б підтримати Україну, розглянувши можливість встановлення побратимських відносин з українською Одесою. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3716873-v-avstralii-diaspora-domoglasa-skasuvanna-pobratimstva-miz-melburnom-i-sanktpeterburgom.html>

Міжнародне співробітництво

У столиці Молдови відкрили чотири Українські книжкові полицки

Посольство України в Молдові відкрило в рамках проєкту О. Зеленської чотири українські книжкові полицки у гуртожитках Політехнічного університету Молдови, де тимчасово проживають вимушені переселенці з України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3716905-u-stolici-moldovi-vidkrili-cotiri-ukrainski-knizkovi-policki.html>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm